

Грина Кузнецова
Андрій Мараховський
(Київ, Україна)

ІННОВАЦІЇ ТА ЕТНОДИЗАЙН У КОНТЕКСТІ ТЕОРІЇ КОМУНІКАЦІЇ

У сучасному світі росте роль комунікативної функції естетики. Все набуває швидкісного характеру в комунікаціях: швидкісні поїзда, швидкісний інтернет. У цьому швидкісному світі з глобалізаційної складової, що зростає, в дизайні дуже важливо для громадян молодшої держави України не втратити свою національну самоідентифікацію. А цьому служить декоративно-прикладне мистецтво і національний дизайн, що виростає на цій базі. Особливу увагу необхідно звернути на тимчасову трансляцію інформації, що забезпечує спадкоємність і стабільність етнічної системи українського народу.

У роботах Ю.В.Бромля етносоціальні організми як сукупності людей зв'язані з територіально-політичними спільнотами і можуть виступати у вигляді нації, що важливо в контексті національного в дизайні.

У роботах А.С.Арутюнова і Н.Н.Чебоксарова етноси були розглянуті в контексті теорії комунікації, коли вони вивчалися як ареали підвищеної щільності інформації. Комунікативна функція в графічному дизайні досліджена Р.Бреньковою [4] на базі роботи Е.Черневіч [5] по мові графічного дизайну. Комунікативна функція в дизайні відбита в дослідженнях А.Ульяновського у міфодизайні реклами [6], А.Собольова – для сучасної проєктної культури [7].

Окремі публікації існують по застосуванню інновацій в різних галузях дизайну. Наприклад, О.В.Левченко, Р.О.Косаревська проаналізували інформаційні технології побудови стилістики в ландшафтному проєктуванні. В.Погорельчук розглянутий дизайн сучасних світильників.

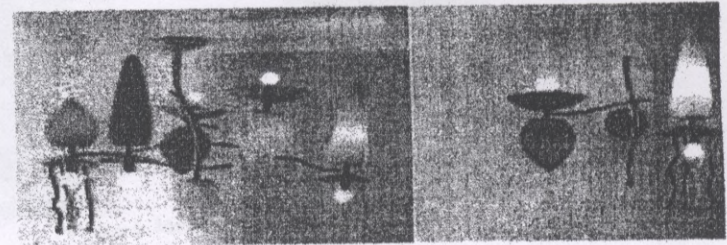
Графічний дизайн в контексті комунікативної функції в естетиці є найбільш вивченим. Так, наприклад, дадаїзм був інноваційним стилем, що сприяв упровадженню інноваційних технологій в дизайн плаката і в цілому в графічний дизайн. Дадаїзм, який з'явився під час Першої світової війни, декларував, що треба жити однією миттю. Ключова характеристика дадаїзму – відсутність визначальних характеристик. Завдяки берлінській групі дадаїстів з'явилися перші фотомонтажі. Таким чином, одна з основних характеристик дадаїзму – використання фотомонтажу – отримала розвиток завдяки розвитку інноваційних технологій. Як окремий рух дадаїзм проіснував до 1923 р., але не зник. За останні двадцять років елементи стилю дадаїстів використовуються постійно в книгодрукуванні і графічному дизайні. Уплив дадаїзму добре видно в роботах відомих графіків – дизайнерів США Д.Карсона і Е.Фелла, у Великобританії – Дж.Рейду і інших. Використання різноманітних прийомів при фотомонтажі в програмі Adobe Photoshop свідчить про просування комунікативної функції в графічному дизайні. Множинне використання комунікативної функції при проєктуванні об'єктів графічного дизайну закономірно.

В узагальненому функціональному просторі етнокультури дизайн не тільки займає певне місце в спектрі матеріальних, але і утворює національний спектр форми діяльності між. Значну частину функціональної сфери дизайну, де проєктуються об'єкти, призначені головним чином для передачі повідомлень, називатимемо комунікативним дизайном.

Сучасний промисловий дизайн використовує інноваційні матеріали і технології. Найясніше національні риси виявляються в об'єктах дизайну, пов'язаних з місцем існування людини. Наукові дослідження дизайну світильників провідних італійських та німецьких виробників для перспективи використання досвіду в Україні Погорельчука В.А. вказали на особливості емоційного сприйняття миру італійськими дизайнерами і функціонального сприйняття німецькими дизайнерами. Якщо виходити з досліджень Тена І., то функціоналізм німецької нації пов'язаний з безперервною боротьбою за виживання в умовах приливів Балтійського моря і порівняно частих воєн. Італійці від римської імперії отримали 65% світової спадщини мистецтва. Сонячний клімат підвищує гормональний

фон і у поєднанні зі світовою спадщиною мистецтва сприяє розвитку емоційного у італійських дизайнерів. Погорельчуком В. досліджені сучасні світильники, а це означає, що інновації впливали і на емоційний італійський і на функціональний німецький дизайн.

Емоційний

Функціональний

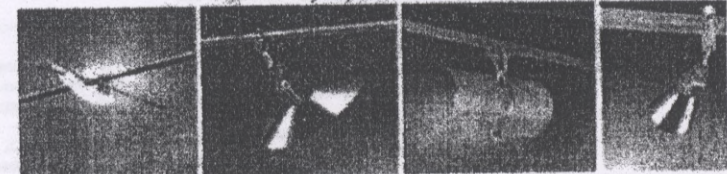

Рисунок 3. Два найбільш актуальних напрями при проєктуванні світильників (Погорельчук В.)

Розвиток дизайну інтер'єру також обмежується рамками сучасних технологій, незалежно від того, в якому стилі виконується дизайн: етнічному або глобалізаційним. На рис. 4 представлені студентські дипломні роботи національного авіаційного університету з дизайну інтер'єрів аеропортів з використанням петриківського розпису і українського орнаменту. З рисунку видно, що інноваційні технології по використанню матеріалів в оформленні підлоги, стелі, стін, меблям використовуються в контексті комунікативної функції незалежно від об'єму акценту на національне в дизайні інтер'єру.

Відбувається зростання досліджень по комп'ютерному моделюванню, зокрема різноманітних об'єктів дизайну. Це інноваційний напрям представлений на малюнку як комп'ютерне ландшафтне проєктування Льовченко та Косаревської українського монастирського саду. Більше всього комунікативної функції в комп'ютерному дизайні відповідає WEB-СЕРВЕР-дизайн, можливості котрого також визначаються інноваціями.

Матеріали можуть сприяти інноваціям, як на рисунку 6 представлений показ сучасних моделей на базі національних. Синтетичний плащ на рисунку справа підкреслює оригінальність головного убору, прикраси і сіддінці, етнічного змісту. І в той же час матеріал може бути традиційний, як показано на рисунку 6 дерево, а продукт дизайну – інновація.

Комунікативна функція при використанні об'єктів етнодизайну пов'язує історично з середовищем предків, викликаючи позитивне сприйняття об'єктів етнодизайну завдяки колективному несвідомому. Необхідно вважати комунікацію синонімом спілкування в широкому сенсі слова, а інформацію – несомим повідомленням. Інноваційні технології є визначальним засобом розвитку дизайну України.

Подальші дослідження необхідно проводити, заглиблюючись в теорію комунікацій, виділяючи при цьому наступні значення:

- Універсальне, при якому комунікація розглядається як спосіб зв'язку будь-яких об'єктів матеріального і духовного світу;
- Технічне, відповідне уявленню про комунікацію як про шлях сполучення, дизайнерський зв'язок одного місця інтер'єру з іншим.

- Біологічне, при дослідженні сигнальних способів зв'язку;
- Соціальне, використовуване для позначення і характеристики багатообразних зв'язків і відносин, що виникають в людському суспільстві.

Пісва В. Ресторан аеропорту Бориспіль з використанням Петриківського розпису

Гаркуша Л. Зона очікування аеропорту Жуляни з використанням орнаменту

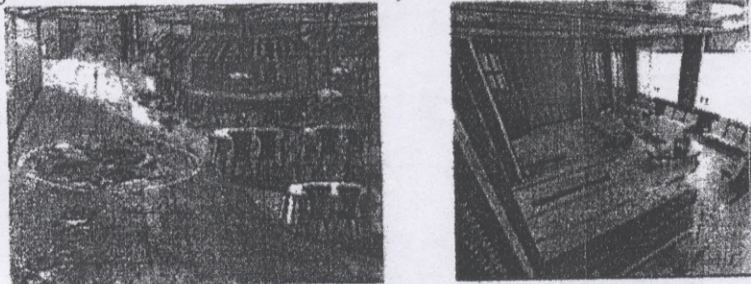

Рисунок 4. Національне в роботах студентів НАУ по дизайну інтер'єрів аеропортів

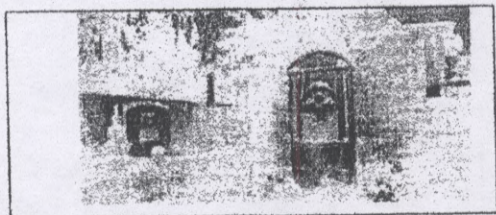

Рисунок 5. Комп'ютерне ландшафтне проектування (Льовченко О. та Косаревської Р.)

Японія
Мікхе І. Колекція
1978 р.

Україна
Богуцька Р. Колекція «Гуцульський проект»
2001–2002

«Світловод». Горбань С.
Харків. 2005

«Мійка – Встанька» Ковалів В.
Кузнецова Д Дніпропетровськ 2005

Рисунок 6. Матеріал в контексті інновацій

ЛІТЕРАТУРА

1. Арутюнян С.М. Нація и ее психический склад. – Краснодар : КГУ, 1966. – 236 с.
2. Даниленко В.Я. Дизайн України у світовому контексті художньо-проектної культури ХХ століття (національний та глобалізаційний аспекти) Дис...д-ра мистецтвознавства: 05.01.03. – Львів, 2006. – 368 с.
3. Косів В.М. Національні моделі і глобалізація графічного дизайну другої половини ХХ століття: Дис... канд. мистецтвознавства: 05.01.03 / Львівська академія мистецтва. – Л., 2003. – 397 с.
4. Бренькова Г.М. Формирование коммуникативных средств графического языка дизайна: Дис. канд. мистецтвознавства: 17.00.06. / МВХПУ. – М., 1989. – 123 с.
5. Чернявч Е.В. Язык графического дизайна. – М.: ВНИИТЭ, 1975. – 137 с.
6. Ульяновский А.В. Мифодизайн рекламы. – Санкт-Петербург: 1995. – 300 с.
7. Соболев О.В. Интеграция дизайна і маркетингу в сучасній проєктній культурі: Дис... канд. мистецтвознавства: 05.01.03. / ХДАДМ. – Харків, 2004. – 219 с.
8. Погорельчук В.А. Дизайн світильників провідних італійських та німецьких виробників: засоби художньої виразності та перспективи використання досвіду в Україні: Дис. канд. мистецтвознавства. 17.00.07. / ХДАДМ. – Х., 2009. – 263 с.
9. Левченко О.В., Косаревська Р.О. Інформаційні технології побудови стилістики в ландшафтному проектуванні / Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – К.: КНУБА, 2009. – Вип. 23. – С. 191 – 199.

Світлана Прищепко
(Київ, Україна)

ЕВОЛЮЦІЯ ЕТНОКУЛЬТУРНИХ ЧИННИКІВ У РЕКЛАМІ

Вагомий внесок у формування засобів рекламної діяльності на Русі належить лубочним картинкам – специфічному виду народного мистецтва. Основою лубочної творчості була ксилографія – прорізаний контури малюнку на дерев'яній дошці. Віддруковані чорно-білі зображення передавалися для розфарбування іншим майстрам. Народні майстри полюбили яскраві контрасти і створювали святковий настрій («потешних листів»), сюжетами яких були не лише гумористичні сценки, а й релігійні, і навіть соціальні [23, 136]. Рекламні зображення мали картинку і текстове пояснення. Вже тоді художники намагалися використовувати колоритні рекламні образи. Для тиражування найчастіше виконували гравюри з орнаментальними рамками, наприклад напис «Найкращі капелюхи» для наклеювання на коробки. З появою друкованої реклами, де поєднувалися слово і зображення, виготовлення реклами стало складнішим –

Становлення і розвиток
етнодизайну український та
європейський досвід

КНИГА ЦРМУ

Полтава
2012

Рекомендовано до друку
Вченою радою Полтавського національного
педагогічного університету імені В.Г.Короленка
Протокол № 3 від 28.10.2010 р.

Рецензенти:

Святух М.Б. – доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України;
Зязюн І.А. – доктор філософських наук, професор, академік НАПН України;
Федорук О.К. – доктор мистецтвознавства, професор, академік Національної академії мистецтв України;
Яковлев М.І. – доктор технічних наук, професор, академік Національної академії мистецтв України

Редакційна колегія:

Степаненко М.І. – головний редактор, ректор Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, доктор філологічних наук, професор;
Антонович Є.А. – заступник головного редактора, проректор з навчально-методичної роботи, завідувач кафедри етнодизайну і дизайну реклами Інституту реклами, професор;
Чебишкін А.В. – ректор Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури, президент Національної академії мистецтв України, професор, академік;
Даниленко В.Я. – ректор Харківської державної академії дизайну і мистецтв, професор, член-кореспондент Національної академії мистецтв України;
Левківський К.М. – заступник директора Інституту інноваційних технологій та змісту освіти Міністерства освіти і науки України, професор, академік;
Пошивайло О.М. – доктор історичних наук, директор Інституту керамології НАН України;
Титаренко В.П. – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка;
Шиян Н.І. – доктор педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Редакційна колегія з напрямів:

Бутенко В.Г., Коберник О.М., Мадзігон В.М., Мельничук С.Г., Миропольська Н.Є., Нічкало Н.Г., Оршанський Л.В., Отич О.М., Падалка Г.М., Радкевич В.О., Сагач Г.М., Тархан Л.З., Тименко В.П., Шевнюк О.Л., Шевченко Г.П., Щолокова О.П. – доктори педагогічних наук, професори;
Боднар О.Я., Захарчук-Чугай Р.В., Кара-Васильєва Т.В., Кузнецова І.О., Лагутенко О.А., Муфтієва Н.М., Никорак О.І., Овсійчук В.А., Селівачов М.Р., Соколюк Л.Д., Тарасенко О.А., Урсу Н.О. – доктори мистецтвознавства, професори;
Вуров О.Ю., Кардаш О.В., Корабельський В.І., Михайленко В.Є., Романенко Н.Г., Сазонов К.О., Славінська А.Л., Шепельський М.В. – доктори технічних наук, професори;
Афанасєв Ю.Л., Легенький Ю.Г., Мізіна Л.Б., Рижова І.С., Сіверс В.А., Федь А.М., Сморж Л.О. – доктори філософських наук, професори

Становлення і розвиток етнодизайну: український та європейський досвід. Кн. 2 : аб. наук. праць / редкол. : гол. ред. М.І. Степаненко, упоряд. і відп. ред. Є.А. Антонович, В.П. Титаренко та ін. – Полтава : Полтавський літератор, 2012. – 429 с.
У збірнику опубліковано наукові статті, в яких висвітлено теоретико-методологічні засади, український та зарубіжний досвід становлення і розвитку етнодизайну.
Розраховано на науковців, докторантів, аспірантів, викладачів і студентів навчальних закладів системи освіти та культури різних рівнів акредитації.

СЕКЦІЯ №3

НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ В АРХІТЕКТУРІ ТА ДИЗАЙНІ

Вадим Абизов
Валерій Стрілець
(Київ, Україна)

СТИЛЬ МОДЕРН ЯК ПЕРЕДУМОВА СУЧАСНОГО ЕТНОДИЗАЙНУ

В даній статті розкривається історичний розвиток стилю модерн, як передумови становлення сучасного етнодизайну що є основою для вивчення, дослідження та творчої інтерпретації етнічних мотивів в різних об'єктах дизайну, проектування інтер'єрів та меблів.

Ключові слова: Архітектура, етнодизайн, орнаментика, національна школа дизайну, проектування, професійна підготовка.

В данной статье рассматривается исторический опыт развития стиля модерн, как предпосылки становления современного этнодизайна что есть основой для изучения, исследования и творческой интерпретации этнических мотивов в разных объектах дизайна, проектирования интерьеров или мебели.

Ключевые слова: Архитектура, этнодизайн, модерн, орнаментика, национальная школа дизайна, проектирование, профессиональная подготовка.

This article discusses the historical experience of the Art Nouveau style, as a prerequisite for the emergence of modern ethnic design that is a basis for teaching, research and creative interpretation of ethnic motifs in different design items, interior design and furniture

Keywords: Architecture, ethnic design, modern, ornament, national school of design, engineering, professional training.

Етнос, як історично виниклий вид стійкого соціального угруповання людей, що належить до певного територіального кордону, не може не мати тієї риси, яка, пройшовши скрізь тисячоліття шляхом стилізації та оновлення, залишиться неповторною «родзинкою», притаманною лише конкретному місту, області, країні. Віднайти, розвинути та привести творчий характер минулого в сучасне середовище, створити з цього неординарний стиль, здатний вплинути на смаки як глядача, так і покупця і є основним завданням етнодизайну.

Відносно України автори статті «Етнодизайн у створенні українського стилю національної реклами» Т.А. Кунріянова, та Т.Ф. Кулюткіна, стверджують, що колективний досвід накопичувався поколіннями, закладався в мудрості предків, у здатності виживати, а символи та міфи допомагали народу осягати світобудову доступними йому засобами, закликаючи на допомогу богів та героїв, могутність сили стихій, міфи-обряди що виражаються в символічних значеннях. Данину загадковим силам природи віддавали в піснях, танцях, музиці та вертепах, присвячених різним святкам – на Новий рік, Різдво, Масляну, Івана Купала, літньому та зимовому сонцестоянню. Деякі з них з'явилися в період язичництва, еволюціонували та продовжують жити в християнстві.

Все частіше на міжнародних виставках, в журналах, по телебаченню, в рекламі дунають оцінки дизайнерських робіт, і при цьому називаються національні школи дизайну: японська школа дизайну, німецька школа, італійська школа. Це свідчить, що кожна така школа має свої етнічні риси, які сягають своїм корінням національної традиції в глибину віків, де незважаючи на міжнародні, космополітичні тенденції, ці стилі завжди відрізняються своїми національними рисами. Поняття «етно» левним чином закладене в поняття дизайн. Алже професійно кожен дизайнер формується в ареалі своєї нації. Тому

дської академії архітектури, завідувач кафедри дизайну архітектурного середовища Львівського національного університету будівництва і архітектури

Третяк Юлія Вікторівна – кандидат архітектури, доцент кафедри рисунка і живопису Київського національного університету будівництва і архітектури

Тригуб Олена Леонідівна – старший викладач кафедри дизайну одягу Миколаївської філії Київського національного університету культури і мистецтв

Удріс Наталія Сергіївна – кандидат соціологічних наук, доцент кафедри графічного дизайну і реклами Інституту реклами (м. Київ)

Устименко Леся Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри міжнародного туризму Київського національного університету культури та мистецтв

Фомічова Надія Михайлівна – асистент-стажист кафедри живопису та композиції Національної академії образотворчого мистецтва та архітектури (м. Київ)

Хмельовський Орест Михайлович – професор кафедри дизайну Луцького державного технічного університету

Хом'як Лідія Василівна – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри дизайну і мистецтвознавства Інституту мистецтв Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника (м. Івано-Франківськ)

Хаменко Людмила Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії та методики трудового і професійного навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Цимбалюк Олена Костянтинівна – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри книжкової графіки та дизайну друкованої продукції Української академії друкарства (м. Львів)

Чемниш Валентина Григорівна – методист вищої категорії трудового навчання, креслення та профорієнтаційної роботи відділу методики виховання Полтавського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти ім. М.В. Остроградського

Чепукас Яна Ігорівна – студентка кафедри комп'ютерних технологій дизайну Інституту аеропортів Національного авіаційного університету (м. Київ)

Черкесова Інна Григорівна – заслужений діяч мистецтв України, професор кафедри дизайну Миколаївського філіалу Київського національного університету культури і мистецтв

Чернявський Володимир Георгійович – кандидат архітектури, професор кафедри комп'ютерних технологій дизайну Інституту аеропортів Національного авіаційного університету (м. Київ)

Чорнуць Сергій Миколайович – асистент кафедри основ виробництва та дизайну Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г. Короленка

Шебек Надія Миколаївна – кандидат архітектури, доцент кафедри дизайну архітектурного середовища Київського національного університету будівництва і архітектури

Шевченко Людмила Станіславівна – кандидат архітектури, доцент кафедри дизайну архітектурного середовища та містобудування Полтавського національного технічного університету ім. Ю. Кондратюка

Шинкарук Ірина Володимирівна – студентка кафедри комп'ютерних технологій дизайну Інституту аеропортів Національного авіаційного університету (м. Київ)

Штика Діна Олександрівна – студентка Національного авіаційного університету (м. Київ)

Ярошевич Анастасія Олександрівна – аспірантка кафедри історії та теорії мистецтв Харківської державної академії дизайну і мистецтв

Яценко Людмила Іванівна – кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри теорії та методики технологічної освіти Полтавського національного педагогічного університету ім. В.Г. Короленка

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ №3

НАРОДНІ ТРАДИЦІЇ В АРХІТЕКТУРІ ТА ДИЗАЙНІ

<i>Вадим Абизов, Валерій Стрілець (Київ, Україна)</i> СТИЛЬ МОДЕРН ЯК ПЕРЕДУМОВА СУЧАСНОГО ЕТНОДИЗАЙНУ.....	3
<i>Наталія Романенко (Черкаси, Україна)</i> ЧЕРКАЩИНА. РЕГІОНАЛЬНИЙ ДИЗАЙН І ОСВІТА.....	7
<i>Валерій Сніжко (Київ, Україна)</i> ЕТНОДИЗАЙН ЯК УКРАЇНСЬКА СВИТОГЛЯДНА СТРУКТУРА.....	11
<i>Віктор Тімохін (Київ, Україна)</i> СТАНОВЛЕННЯ «ДИЗАЙНУ АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА» В УКРАЇНІ.....	14
<i>Алла Славінська, Світлана Кулешова (Хмельницький, Україна)</i> ЕТНОДИЗАЙНЕРСЬКА КОМПОНЕНТА ХУДОЖНЬОГО ПРОЕКТУВАННЯ ОДЯГУ В СТИЛІ ПЕЧВОРК.....	21
<i>Володимир Чернявський, Єліна Обуховська (Київ, Україна)</i> ВИКОРИСТАННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ МОТИВІВ У ДИЗАЙНІ ПРЕДМЕТНО-ПРОСТОРОВОГО СЕРЕДОВИЩА СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ СЕРЕДНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ: ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....	28
<i>Ірина Бондаренко (Харків, Україна)</i> НАЦІОНАЛЬНІ ОЗНАКИ У ХРАМОВОМУ БУДІВНИЦТВІ СЛОБОЖАНЩИНИ ПОЧАТКУ ХХ СТ.....	33
<i>Богдан Губаль (Івано-Франківськ, Україна)</i> ЕТНОМОТИВИ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТИЛЮ ПРИКАРПАТТЯ.....	38
<i>Наталія Новосельчук (Полтава, Україна)</i> РОЛЬ ОСОБИСТОСТІ У ФОРМУВАННІ ЕТНОДИЗАЙНУ.....	45
<i>Роман Одрехівський (Львів, Україна)</i> ОРНАМЕНТАЛЬНО-КОМПОЗИЦІЙНІ СИСТЕМИ ТРАДИЦІЙНОГО НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА У ДЕКОРАТИВНОМУ РІЗЬБЛЕННІ ЗАПРЕСТОЛЬНИХ КРИСЕЛ ТА ЛАВ У ІНТЕР'ЄРАХ ЦЕРКОВ У ГАЛИЧИНІ.....	50
<i>Алла Лобач (Комсомольськ, Україна), Ольга Карацук (Массачусетс, США)</i> АНАЛІЗ ІНТЕР'ЄРУ ПОЛТАВСЬКОГО ЖИТЛА XVIII–ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ.....	56
<i>Алла Руденченко (Київ, Україна)</i> ДЕКОРАТИВНИЙ РОЗПИС ЯК СКЛАДОВА УКРАЇНСЬКОГО ЕТНОДИЗАЙНУ. МЕТОДИЧНИЙ АСПЕКТ.....	60
<i>Юлія Третяк (Київ, Україна)</i> ЕТНОТРАДИЦІЇ В АРХІТЕКТУРІ ВИПРАВНИХ ЗАКЛАДІВ.....	65

Олена Устименко (Київ, Україна) ЕТНОСТИЛЬ В ТУРИЗМІ.....	68
Орест Хмельовський (Луцьк, Україна) СИМВОЛІКА УКРАЇНСЬКОЇ ЗНАКОВОСТІ В ДИЗАЙНІ.....	73
Олена Цимбалюк (Львів, Україна) ЛЯЛЬКИ-ПЛЯШКИ ЯК ЕТНООБРАЗИ: МЕТОДИКА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ.....	83
Надія Шебек (Київ, Україна) ПРАУКРАЇНСЬКІ ТРАДИЦІЇ І ДИЗАЙН АРХІТЕКТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	94
Людмила Шевченко (Полтава, Україна) КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ САДИБНОГО ЖИТТЯ ПОЛТАВЩИНИ XVIII– XIX СТОЛІТЬ.....	102
Ганна Макогін (Івано-Франківськ, Україна) СОЦІАЛЬНІ ФУНКЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ВЕРАННЯ У ПРОСТОРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ. АКСІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....	108
Олег Перець (Полтава, Україна) РОЗВИТОК ФОРМАЛЬНОГО КОМПОЗИЦІЙНОГО МИСЛЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ЕТНОМИСТЕЦЬКИХ ТРАДИЦІЙ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ РЕГІОНАЛЬНІЙ ШКОЛІ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА.....	113
Надія Бабій (Івано-Франківськ, Україна) ЕТНОМИСТЕЦЬКІ ОСОБЛИВОСТІ АРХІТЕКТУРИ ЦЕРКВИ РІЗДВА БОГОРОДИЦІ (1756–1808) У СЕЛІ НИЖНІЙ ВЕРБІЖ (ДО ПИТАННЯ ПРО РОЛЬ ЗМІ У ПРОПАГАНДІ ЦІННОСТЕЙ ЕТНОДИЗАЙНУ).....	118
Сіярс Меметова (Сімферополь, Україна) ФОРМОУТВОРЕННЯ КРИМСЬКО-ТАТАРСЬКОГО КОСТЮМА ЯК ОСНОВА ТВОРЧОЇ КОНЦЕПЦІЇ В СУЧАСНОМУ ЕТНОДИЗАЙНІ ОДЯГУ.....	123
Любава Обуховська (Київ, Україна) ВИКОРИСТАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРНАМЕНТІВ В ОФОРМЛЕННІ МАЛИХ АРХІТЕКТУРНИХ ФОРМ: ТИПОЛОГІЯ ТА СИМВОЛІКА.....	128
Сергій Чорнусь (Полтава, Україна) УПЛИВ ПЛАСТИЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ МЕТАЛІВ НА ФОРМОТВОРЕННЯ ОБ'ЄКТІВ ДИЗАЙНУ СЕРЕДОВИЩА.....	136
Олена Зелюк (Полтава, Україна) ПЛАНУВАННЯ НАРОДНОГО ЖИТЛА В УКРАЇНІ НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.....	138
Любава Обуховська, Ірина Шинкарчук (Київ, Україна) ВИКОРИСТАННЯ НАРОДНИХ ТРАДИЦІЙ У СУЧАСНОМУ ОДЯЗІ ПРОВІДНИХ УКРАЇНСЬКИХ ДИЗАЙНЕРІВ.....	143
Любава Обуховська, Яна Чепукас (Київ, Україна) ВИКОРИСТАННЯ ТРАДИЦІЙ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ЖИТЛА В ОФОРМЛЕННІ ІНТЕР'ЄРІВ ЗАКЛАДІВ ГРОМАДСЬКОГО ХАРЧУВАННЯ.....	150
Дар'я Рудик (Харків, Україна) ЕТНОСТИЛЬ В ДИЗАЙНІ ГОТЕЛЬНИХ КОМПЛЕКСІВ.....	155

Тетяна Козлова (Львів, Україна) СОЦІАЛЬНО-ІСТОРИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ ЯПОНСЬКОГО ТРАДИЦІОНАЛІЗМУ В МИСТЕЦТВІ ТА ДИЗАЙНІ.....	160
Анастасія Кошулько (Полтава, Україна) ЕТНОТРАДИЦІЇ У СУЧАСНІЙ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ПЕТРИКІВСЬКОГО РОЗПИСУ.....	165
Михайло Приценко (Київ, Україна) ВПЛИВ АВАНГАРДУ НА ГРАФІЧНИЙ ДИЗАЙН І РЕКЛАМУ В УКРАЇНІ.....	168

СЕКЦІЯ №4

ЕТНОДИЗАЙН: КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ВИМІР

Сергій Кленко (Полтава, Україна) КОНВЕРГЕНЦІЯ ЗНАННЯ І ПРАКТИЧНИХ НАВИКІВ (прогноз розвитку середньої і професійно-технічної освіти в європейському контексті).....	178
Михайло Приймич (Ужгород, Україна) ТВОРЧИСТЬ ЙОСИПА БОКШАЯ У КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА 1920-30-Х РОКІВ НА ЗАКАРПАТТІ.....	183
Ірина Кузнецова, Андрій Мараховський (Київ, Україна) ІННОВАЦІЇ ТА ЕТНОДИЗАЙН У КОНТЕКСТІ ТЕОРІЇ КОМУНІКАЦІЇ.....	188
Світлана Приценко (Київ, Україна) ЕВОЛЮЦІЯ ЕТНОКУЛЬТУРНИХ ЧИННИКІВ У РЕКЛАМІ.....	191
Анатолій Кушнір, Ольга Суханова (Київ, Україна) МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАСТОСУВАННЯ РОСЛИН У ПОХОВАЛЬНИХ ЗВИЧАЯХ.....	200
Інна Черкесова (Миколаїв, Україна) ЕЛЕМЕНТИ ЕТНОДИЗАЙНУ У ХУДОЖНЬОМУ ТЕКСТИЛІ МИКОЛАЇВЩИНИ.....	206
Наталія Алік (Полтава, Україна) УПЛИВ КОНСТРУКЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО КОСТЮМУ НА СУЧАСНИЙ ОДЯГ.....	211
Олена Дяків (Івано-Франківськ, Україна) ХУДОЖНЯ ОБРОБКА СОЛОМИ: НОВАЦІЇ, З'ЯСУВАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЇ.....	213
Ольга Емельянова (Воронеж, Росія) РОЛЬ НАРОДНОГО ТВОРЧЕСТВА В ДОСТИЖЕННІ ЕТНИЧЕСКОЙ ИДЕНТИЧНОСТИ И АДАПТАЦИИ ЛИЧНОСТИ.....	218
Наталія Удріс (Київ, Україна) ДИЗАЙН РЕКЛАМНОЇ КОМУНІКАЦІЇ: ЕТНІЧНИЙ АСПЕКТ.....	219
Лідія Хам'як (Івано-Франківськ, Україна) ПРОЕКТУВАННЯ МЕМОРІАЛЬНИХ ПАМ'ЯТНИКІВ У ЄВРОПІ 1910-30-Х РОКІВ: ОСМИСЛЕННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ КУЛЬТУРНИХ ТРАДИЦІЙ.....	225

<i>Людмила Яценко (Полтава, Україна)</i> ФІТОЕЛЕМЕНТИ – СКЛАДОВА ЕТНОДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ.....	233
<i>Наталія Гілязова (Івано-Франківськ, Україна)</i> СТИЛІСТИКА ХУДОЖНІХ ВІТРАЖІВ ГРОМАДСЬКИХ СОРУД ІВАНО- ФРАНКІВЩИНИ ДРУГОЇ ТРЕТИНИ ХХ СТ.....	236
<i>Ольга Луковська (Львів, Україна)</i> ЕТНОРЕМІНІСЦЕНЦІЇ В ОБРАЗНО-ХУДОЖНІЙ СТРУКТУРІ СУЧАСНОГО ТЕКСТИЛЮ.....	242
<i>Ольга Мельник (Івано-Франківськ, Україна)</i> СУЧАСНЕ РЕЛІГІЙНЕ МИСТЕЦТВО ІВАНО-ФРАНКІВЩИНИ В АПЛІКАЦІЇ ЗЛАКАМИ СОЛОМКИ.....	246
<i>Ірина Радєцька (Хмельницький, Україна)</i> СУТНІСТЬ ПОНЯТЯ ХУДОЖНЬОГО ПРОЕКТУВАННЯ І ХУДОЖНЬОГО КОНСТРУЮВАННЯ.....	250
<i>Роман Силко (Чернігів, Україна)</i> ГОТФРІД ЗЕМПЕР І ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД СТАНОВЛЕННЯ ЕТНОДИЗАЙНУ.....	255
<i>Олена Тригуб (Миколаїв, Україна)</i> ХУДОЖНІ ОСОБЛИВОСТІ ДЕКОРУВАННЯ КОМПОНЕНТІВ ЖІНОЧОГО ОДЯГОВОГО КОМПЛЕКСУ БОЛГАР НА ПІВДНІ УКРАЇНИ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТ.....	261
<i>Надія Фомічова (Одеса, Україна)</i> УКРАЇНСЬКИЙ ДЕКОРАТИВНИЙ ЖИВОПИС ЯК ЕЛЕМЕНТ ЕТНОДИЗАЙНУ: АКТУАЛІЗАЦІЯ ТА ПРОДОВЖЕННЯ ТРАДИЦІЙ.....	270
<i>Марія Дяків (Івано-Франківськ, Україна)</i> ДЕКОРУВАННЯ МЕБЛІВ ГАЛИЧИНИ КІН.ХІХ–ХХ СТ.....	275
<i>Олена Жернина (Одеса, Україна)</i> ПРИНЦИПИ ЕТНОДИЗАЙНУ ЯК МЕТОДОЛОГІЧНА БАЗА ОДЕСЬКОЇ ШКОЛИ КЕРАМІКИ.....	280
<i>Володимир Королєвський (Дніпропетровськ, Україна)</i> КУЛЬТУРНИЙ АРХЕТИП В ІМІДЖЕВІЙ РЕКЛАМІ УКРАЇНИ ЯК ОБ'ЄКТ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ.....	285
<i>Світлана Королєвська (Дніпропетровськ, Україна)</i> ЕТНОДИЗАЙН У СУЧАСНОМУ ПЛАКАТІ.....	294
<i>Надія Мироненко (Харків, Україна)</i> НАРОДНІ МОТИВИ В ТВОРЧОСТІ ХУДОЖНИЦІ БУДЯНСЬКОГО ФАЯНСОВОГО ЗАВОДУ РАЇСИ САВІВНИ ВАКУЛІ.....	301
<i>Олена Половна-Васильєва (Дніпропетровськ, Україна)</i> ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК НАРОДНОГО ВБРАННЯ ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ КІН. ХVІІІ – ХІХ СТ.....	306
<i>Лія Безсонова (Одеса, Україна)</i> СУЧАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЛОГОТИП: ХУДОЖНЬО-ПЛАСТИЧНА МОВА ЕТНОКУЛЬТУРНИХ ПРОЕКЦІЙ.....	311

<i>Тетяна Маринчук (Івано-Франківськ, Україна)</i> ХУДОЖНІ ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПРОМИСЛОВИХ ТКАНИН.....	319
<i>Ганна Михайлівська (Івано-Франківськ, Україна)</i> ОСЕРЕДОК ЛЕМКІВСЬКОЇ РІЗЬБИ В С. ГУТИСЬКУ НА БЕРЕЖАНЩИНІ.....	324
<i>Любава Обуховська, Діна Штиха (Київ, Україна)</i> УКРАЇНСЬКІ СИМВОЛИ В СУЧАСНОМУ ЛОГОТИПІ ЯК ВІДОБРАЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ НАРОДУ.....	330
<i>Олександр Опарій (Львів, Україна)</i> ТРАДИЦІЙНИЙ ОРНАМЕНТ ВИШИВКИ РУКАВІВ ЖІНОЧИХ СОРОЧОК ПОЛТАВЩИНИ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ.....	337
<i>Вікторія Лишєнко, Ірина Сіроштан (Київ, Україна)</i> ЕТНОМОТИВИ У СУЧАСНОМУ ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ ТА РЕКЛАМІ.....	345
<i>Людмила Хоменко (Умань, Україна)</i> ХАРАКТЕРИСТИКА ДИНАМІКИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ОДЯГУ.....	350
<i>Олена Волинська (Івано-Франківськ, Україна)</i> ЕТНОХУДОЖНЯ ОСВІТА ГАЛИЧИНИ.....	356
<i>Оксана Лагода, Юрій Борисов (Черкаси, Україна)</i> ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЕТНІЧНИХ ТРАДИЦІЙ В ДИЗАЙНІ.....	366
<i>Алла Афанасьєва (Херсон, Україна)</i> СКУЛЬПТУРА В ЕТНОДИЗАЙНІ.....	370
<i>Алла Баранова, Тетяна Ніколаєва (Київ, Україна)</i> ЕТНІЧНІ ТРАДИЦІЇ РОЗВИТКУ ТЕКТОНІЧНОЇ СТРУКТУРИ ВЕРХНЬОГО ОДЯГУ ІЗ ШКИРИ ТА ХУТРА В ЦЕНТРАЛЬНІЙ УКРАЇНІ ТА ПРИЛЕГЛИХ РЕПОНАХ.....	376
<i>Наталія Бут (Київ, Україна)</i> ЛАНДШАФТНИЙ ДИЗАЙН В МІСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	380
<i>Галина Гром, Леся Малко (Дрогобич, Україна)</i> ВИКОРИСТАННЯ НОВИХ ТЕХНІК ОЗДОБЛЕННЯ В ЕТНОДИЗАЙНІ ОДЯГУ	385
<i>Олена Осадча (Київ, Україна)</i> СВІТОГЛЯДНИЙ ФЕНОМЕН ХАТНЬОЇ ІКОНИ.....	389
<i>Олег Руденко (Львів, Україна)</i> НАРОДНІ ЕЛЕМЕНТИ У САКРАЛЬНИХ ТВОРАХ ГАЛИЧИНИ КІНЦЯ ХІХ СТОЛІТТЯ.....	395
<i>Олександр Буров, Володимир Камішанин, Андрій Скрипечь (Київ, Україна)</i> ЕРГОДИЗАЙН ЯК НАПРЯМОК ЕРГОНОМІЧНОГО ПРОЕКТУВАННЯ ПРЕДМЕТНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	400
<i>Михайло Гнатюк (Івано-Франківськ, Україна)</i> ШКОЛИ ДЕРЕВНОГО ПРОМИСЛУ ГУЦУЛЬЩИНИ Й ПОКУТТЯ – ОСЕРЕДКИ НАРОДНОГО І ПРОФЕСІЙНОГО ДИЗАЙНУ КІНЦЯ ХІХ – ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ.....	406